

הדלקת נרות: 16:23

צאת השבת: 17:36

מוצ"ש לר"ת: 18:10

הזמנים לפי אופק ירושלים

**שבת
שלום!**

ביתנו החדש

ארגון לשלום בית וחנוך ילדים, בראשות הרה"ג אבנר קוזאס שליט"א

ביחד

זהירות - גבר רעב

רגישות מיוחדת קיימת אצל האישה, הצורך שלו לאכול ולהיות שבע. עובדה זו גורמת לו הרבה פעמים לשינויים במצבי הרוח ולמעברים מעצבות לשמחה ומעצבנות לרוגע ולהיפך.

"הגבר צועד על קיבתו" - זוהי סיסמא שעל כל הנשים להכיר ולדעת. אמרה לי פעם אשה מבוגרת: לגבר יש קיבה עצבנית! ובאמת אם נסתכל קצת אחורה, נראה שהסתבות שלנו הקפידו והשקיעו רבות בנושא הבישול והכנת האוכל לבעליהן.

כמעט ולא קרה בהיסטוריה שסבא חזר הביתה מהעבודה ולא היתה לו ארוחה מבושלת. כל אשה ידעה שכשהבעל מגיע הביתה יש להגיש לו מיד לאכול, ואחר כך אפשר לשוחח ולדבר איתו.

בדורנו הכלל הזה כמעט נשבר, או מחמת חוסר מודעות לנקודה רגישה זו, או מכיוון שהשתנו קצת סדרי העדיפויות.

בדורנו האשה יוצאת לעבודה, והיא לא תמיד נמצאת בבית כדי להכין אוכל מבושל ולענות על צורך זה.

מכל מקום מציאות זו לא פוטרת אותה מהחובה לדאוג לצרכיו. אפשר לבשל ביום אחד מספר תבשילים ולהכניס למקרר, ובכל פעם לחמם אוכל אחר.

כל אשה צריכה להכיר את המשוואה: גבר רעב = גבר עצבני. משוואה זו ניתנת לאימות יומיומי. שימי לב שאם הוא לא אוכל בזמן, ניכרים אצלו סימני עצבנות, קצת עצבות, והוא מתחיל לדבר לא לענין. מיד אחרי שהוא אוכל ושותה הוא נרגע, מדבר לענין, ואפילו מחייך.

נא לדעת: כשגברים אומרים 'אוכלי הכוונה ל-בשרי! ועם לחם!'

כשהבעל שואל: מה הכנת לי לאכול?

והיא עונה לו: חלבי!

קשה לו להבין למה היא מתכוונת. אצלו 'חלבי' זה הפתיחה של הסעודה...

אשה הכינה לבעלה שני בורקסים ואח"כ שאלה אותו: שבעת?

לא רק שהוא לא שבע, אלא הוא התחיל להסתובב סביב המקרר כמו בהקפות של שמחת תורה.

אשה שמציעה לבעלה לאכול בלי לחם, גורמת לכך שהוא ינשש חטיפים במטבח כל היום... הוא צריך משהו שישתוס לו את התיאבון.

יש לשים לב לדבר זה במיוחד אחרי יום צום. בזמן הזה הוא כבר כמעט לא מתפקד. וזה בא לידי ביטוי ביתר שאת בסוף הצומות הארוכים, אחרי יום הכיפורים ותשעה באב.

כשהוא חוזר הביתה ושואל: מה הכנת לי לאכול? אם היא תענה לו: חלבי...

אז היא תהיה המנה הבשרית...

רגישות זו באה לידי ביטוי במיוחד בחגים. בדרך כלל בחגים הבעל לא עובד, ויש להתייחס אליו לאכול.

פרשת השבוע

כן ירבה וכן יפרוץ

בני ישראל ירדו לגלות מצרים. ארץ מצרים היתה ארץ קשה והיה להם גם מלך קשה. מצרים כשמה כן היא - מלשון מייצרים, אי אפשר לצאת ממנה. בתחילתה היתה מ"ם פתוחה ובסופה מ"ם סגורה. ובאמצע אותיות "יצר". מי שהיה נכנס לשם היה שוקע בתאוות ובכישוף ולא יכל לצאת. גם פרעה מלך מצרים היה קשה, אם נקרא את המילה פרעה משמאל לימין - נקבל את: הערף - מלך קשה עורף.

פרעה שם לב שעם ישראל מתרבה בקצב מסחרר "ובני ישראל פרו וישרצו במאד מאד" יש כאן שש מילים שמלמדות על התרבות, ואמרו חז"ל - מכאן למדנו שאמותינו היו יולדות ששב בכרס אחד, כלומר כל לידה שישיה! פרעה לא אהב את הריבוי ועשה ישיבת קבינט. הוא הגיע למסקנה שעם ישראל מתרבה כיוון שיש להם כח לקיים מצוות פריה ורביה.

ואז התקבלה החלטה קשה שהיא היתה הגזרה הראשונה - "ויעבידו את בני ישראל בפרך" פרעה שיעבד את אבותינו ורצה לשבור אותם גופנית ומוראלית. אבל זה לא הצליח לו "וכאשר יענו אותו כן ירבה וכן יפרוץ". מיד אח"כ הוא גוזר גזירה שניה: הוא התנכל ליולדות באומרו למיילדות העבריות "ויאמר בילדכן את העבריות וראיתם על האבנים אם בן והמיתן אותו ואם בת היא וחיה" פרעה החליט להגיע לשורש, לחדר היולדות.

אבל המיילדות שפרעה ופועה לא הקשיבו לו והמשיכו לילד כרגיל. ואז גזר פרעה גזירה שלישית שמימות העולם לא נגזרה כמותה "כל הבן הילוד היאורה תשליכוהו..." מאות אלפי ילדים הושלכו לנילוס למקום רביצת התנינים.

וכ"כ למה? כיון שפרעה חזה בכוכבים וראה שנולד מושיען של ישראל והוא עתיד ללקות במים. ובאמת משה לקה במים במי מריבה כשהכה על הסלע. ופרעה רצה שכאן הוא ילקה על המים אבל יושב בשמים ישחק ופרעה וכל חילו הם שטבעו במים בקריעת ים סוף.

בגזירה האחרונה קרה דבר מענין. הרי כל גזירת השלכת הילדים היתה בגלל שנולד משה רבינו, ורק אחרי ששה חודשים אמו שמה אותו בתיבה ביאור. ובדיוק באותו היום יורדת בת פרעה לרחוץ ביאור ופגשה בתיבה ואז בת פרעה החליטה לגדל את הילד. והיא הביאה אותו לבית אביה ומשה לא רצה לינוק מאף מצרית ואז מרים קראה לאמו יוכבד שהיא תניק וגם שילמו לה על זה. הפלא ופלא, כל מה שרוצה לעשות קרה להפך, הוא רצה להרוג את משה ובסופו של דבר גידל אותו, רצה להפרידו ממשפחתו ובסוף קרא לאמו שתניק אותו ועוד נתן לה שכר!

מכאן למדנו שאין עצה ואין תבונה נגד ה'. כל מה שפרעה רצה ותכנן לעשות לעם ישראל התהפך לטובה והתהפך עליו לרעה. את השם "משה" נתנה בת פרעה. ומכל עשרה שמות שהיו למשה זה נבחר ונכתב בתורה מפני מסירות הנפש של בת פרעה שגדלה ילד עברי בבית אביה.

ואם נשים לב היא קראה לו משה ולא מושי, בלשון הוה, כיון שתפקידו של משה רבנו היה למשות את עם ישראל מתוך מצרים ומתוך כל הצרות שעתידים לעבור. ובאמת אומר הזהר הקדוש שמשה היה הגואל הראשון והוא יבא עם הגואל האחרון.

בברכת שבת שלום - אבנר קוזאס

שתי חברות, בשבעה: "ראיתי שבהלוויה של בעלך לא יכולת להיפרד ממנו בלי לפתוח את הארון כדי להסתכל עליו בפעם האחרונה". "אני אגיד לך מה", אומרת האלמנה, "כששמעתי את כל ההספדים, הייתי חייבת לוודא שאני בהלוויה הנכונה".

אדם אחד סובל מנדודי שינה זמן רב. הוא הולך לרופא, שבודק אותו וקובע: "אתה סובל ממתח רב ועצבני. כדי לישון היטב, אתה צריך להשאיר מחוץ לחדר השינה את כל המתח והעצבים שלך, וללכת לישון רגוע". "זה בדיוק מה שאמרתי לאשתי!", זועק האדם, "אבל היא לא מוכנה לישון בסלון..."

בדיחה

ספרות ומדיה - תכנים שליליים

הבה ונלמד על אלו דברים צריכים לשים דגש, וכיצד לסנן את הספרים הלא ראויים, ואולי גם למצוא להם תחליפים טובים. כולנו מכירים את הסיפור כיפה אדומה, מאז שהיינו ילדים. הוא מענין ומותח, ומסתיים בסוף טוב.

בואו ונברר כמה אלמנטים חיוביים יש בסיפור, וכמה שליליים. היתה ילדה ושמה 'כיפה אדומה'. לכיפה אדומה היתה סבתא שגרה ביער. מפעם לפעם אמא היתה ממלאת סלסלה במצרכים, ושולחת אותה לסבתא עם כיפה אדומה. כיפה אדומה היתה צועדת ביער בדרכה לבית של סבתא. ביער היה זאב רע ואכזר שהיה עוקב אחרי כיפה אדומה. יום אחד הוא החליט לטרוף את סבתא וכיפה אדומה. לפני שכיפה אדומה הגיעה לבית של סבתא, הזאב התנפל על סבתא ובלע אותה. הוא נכנס למיטה במקומה חבש את המצנפת והמשקפיים של סבתא והרים את השמיכה עד הצוואר, וחिכה לבואה של כיפה אדומה. כיפה אדומה הגיעה ונכנסה, וראתה שסבתא מאד מוזרה. כיפה אדומה שאלה את סבתא: סבתא סבתא, למה יש לך עיניים גדולות כל כך? כדי לראות אותך, אמר הזאב בקולה של סבתא... מדוע אוזניך ארוכות כל כך? - כדי שאוכל לשמוע אותך.

אבל סבתא, מדוע שיניך חדות כל כך? - כדי לטרוף אותך. הזאב קפץ לעברה של כיפה אדומה וטרף אותה ונרדם. כמה דקות אחר כך נכנס הצייד לבקר את סבתא. הוא ראה את הזאב ישן עם בטן נפוחה, והבין מה קרה. הוא ירה בזאב, ופתח את בטנו, ושחרר את סבתא וכיפה אדומה, ושלושתם שמחו ביחד.

ראשית, נבדוק מהם המסרים החיוביים שיש בסיפור הזה, ואחר כך מהם המסרים השליליים. המסרים החיוביים: א. הילדה שומעת בקול אמא. ב. יש כאן גמילות חסד עם סבתא. ג. לא ללכת דרך מקומות מסוכנים. המסרים השליליים: הסיפור דמיוני או מציאותי? - דמיוני. בסיפור יש פעמיים אמירת שקר - אוזניים, עיניים. בסיפור יש פעמיים שפיכות דמים. הסיפור מעורר בילד חרדות ופחדים. לאחר סיום הסיפור הילד לא נשאר רגוע.

מביקורת קצרה זו עולה לפנינו התוצאה הבאה, בסיפור יש 35% אלמנטים חיוביים ו 65% אלמנטים שליליים. לכולנו ברור שאם היו מונחים לפנינו מים מורעלים במינון כזה, אף הורה בעולם לא היה נותן לילד שלו לשתות אותם. אז למה ומדוע כשמינון כזה עובר דרך סיפור זה לא אכפת לנו? הוא אשר אמרנו, תכנים שנכנסים לילדים שלנו דרך האוזניים והעיניים, כמעט ולא מטרידים אותנו. אמרנו שאם יש מים נקיים ומסוננים, בוודאי שלא נזדקק לכוס עם הרעל. ישנם סיפורים מעייניים, הרבה יותר רגועים, וגם אותם נבחן ברמת הביקורת הזאת.

סיפור לשבת

הרב חיים מצליח מאזוז זצ"ל הי"ד

רבינו לפרנסתו עבד כמתווך. בחודש הראשון לעבודתו, הקדיש את רוב שעות היום לענייני התיווך, ואילו את שעות הלילה הקדיש ללימוד תורה.

והנה, בסוף החודש מצא, כי הרוויח ארבעים אלף פראנק! "ישבתי על שולחני", גילה את לבו לאחר שנים לילדיו ותלמידיו, "ונדהמתי לראות את סכומי הרווח שהיו פי עשרים מהמשכורת, שהייתי מקבל! ואז הרגשתי, איך אהבת התורה, שהייתה חקוקה בעצמותי במשך כעשרים וחמש שנים רצופות, נחלשת ומתפוגגת קמעא, ואת מקומה כובשת תאוות הממון .

כאב עצום מילא את ישותי, חשתי, כי אם לא אעצור את העגלה עכשיו, היא תחל לצבור תאוצה ולנוע במהירות רבה, עד כי לא ניתן יהיה כבר לעצור אותה. מיד קיבלתי על עצמי באותם רגעים לעבוד אך ורק שלוש שעות בלבד ביום, מעשר עד אחת, וכל שאר היום יהיה מוקדש ללימוד התורה הקדושה בלבד!"

עוד בהיותו נער צעיר לימים, היה מתכתב כבקי ורגיל עם גאוני עולם מצוקי ארץ מארצו, ואף מעבר לים. אחד מאדירי התורה, שאיתם היה בקשרי מכתבים, היה הגאון הנודע, המקובל האלוקי רבי עובדיה הדא"י זצ"ל. רבי מצליח שלח את מכתבו, ובו שאלה ותשובה הלכתית האם מותר ללמוד לכתוב כתב לועזי וחשבונות בבית הכנסת?! וציפה במתח לתשובתו של הגאון.

האיגרת ממדינת הים הגיעה ליעדה. בידו של רבי עובדיה נחה מעטפה מהאי גירבא שבדרום תוניסיה. ראש ישיבת 'בית אלי שקע בקריאת השאלה והתשובה.

ניכר היה במכתב הארוך, כי שונה הוא משאר המכתבים.

רבי עובדיה שלמויד היה בקבלת מכתבים מכל תפוצות העולם, היה מופתע הפעם מתוכן המאמר שנשלח. מנוסח האיגרת ניכר היה, שהכותב מוכיח בקיאות עצומה במרחבי הש"ס והפוסקים, והראה על ידע וגאונות מדהימה של הכותב. גם הלשון הייתה בהירה וצחה בסדר מופתי. והכתב - נאה להפליא. רבי עובדיה הוסיף לעיין בהשתאות בכתב היד, ולא הפסיק להתפעל מהניתוח האומנותי של הכותב בנבכי הסוגייה, ומפירוק הבעיה לנתחיה בצורה מפליאה.

בעוברו על הדברים, ברור היה לו לרב מעל כל ספק, כי לפניו איגרת מאת איש זקן וסב מזקני ארץ, מגדולי חכמי גירבא, אם לא הגדול שבהם. מיד שלף את הקסת והקולמוס ומיהר לשגר תשובה ארוכה ומפורטת אל כבוד הגאון רבי מצליח מאזוז. והרב הנזכר האריך הרחוב בדברי הפוסקים ראשונים ואחרונים. זמן רב ארכה לרבי עובדיה כתיבת התשובה, עד שסוף סוף סיים, מיהר להכניס למעטפה.

טרם שלשל את המעטפה ליעדה, עלה בדעתו רעיון נפלא, הן כותב המכתב מן הסתם מגדולי העיר גירבא הוא. תיכף שלח את המכתב והוסיף דף קטן: "אבקש מכבוד מעלתו לערוך מגבית כספית דחופה מאנשי קהילתו בתוניס, לטובת ישיבת המקובלים בית א-ל-ה שרויה במצב קשה..."

את התגובה המפתיעה למכתב הקצר הזה, לא ציפה רבי עובדיה לקבל באופן מיד, אך היא נשלחה כצבי והדהימה אותו בתוכנה: "לא אוכל לערוך מגבית, כי נער אנכי, עודני בחור ויושב בישיבה, ואין דרכי לצאת ולבוא בין בני אדם..."

(פניני עין חמד)

שאל את הרב

לייעוץ באופן אישי

עם הרב אבנר קוואס שליט"א

ניתן להתקשר בימים ג' וד'

בין השעות 14.30-15.30

9421 *שלוחה 3

